

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA ROK 2014

WSTĘP

W naszym kraju mamy do czynienia z wieloma problemami społecznymi. Jednym z nich jest nadużywanie alkoholu. Według raportu Światowej Organizacji Zdrowia pn. „Zagrożenia dla zdrowia światowego”. Śmiertelność i obciążenie chorobami powodowane wybranymi najpoważniejszymi zagrożeniami”, alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji, odpowiedzialny jest za ponad 60 rodzajów chorób i urazów.

Pośród czynników sprzyjających rozwojowi alkoholizmu wyróżnia się przyczyny indywidualne (samotność, frustracje, brak miłości, troski, opieki) i społeczne oraz kulturowe. Leczenie alkoholizmu jest niezwykle ciężkie, gdyż osoba uzależniona wcale nie ma chęci, a także sił czy motywacji do zerwania z nałogiem.

W Polsce żyje 800 tys. osób uzależnionych od alkoholu, tylko co siódmy z nich zgłasza się na leczenie. Nadużywanie alkoholu powoduje negatywne, a w dalszych fazach dramatycznie bolesne konsekwencje zarówno dla pijącego alkohol, jak i dla jego najbliższego środowiska. Coraz częściej słyszy o coraz młodszych nastolatkach sięgających po alkohol, którzy bardzo szybko tracą kontrolę nad ilością spożywanego trunku. Rodzice coraz więcej pracują, coraz mniej czasu, troski i uwagi poświęcają swoim dzieciom, a te nie będąc pod wystarczającą kontrolą i otrzymując zbyt małą dawkę miłości i zainteresowania ze strony rodziców zaczynają sięgać po przeróżnego rodzaju używki – w tym oczywiście po alkohol. Media informują coraz częściej o fali przestępstw, których sprawcami są nastolatki pod wpływem alkoholu.

Problem uzależnienia od alkoholu czy narkotyków przypisuje się najczęściej osobom młodym. Okazuje się jednak, że silną grupę stanowią także osoby starsze, po 60. roku życia. Raport Europejskiego Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii dotyczący problemu narkotykowego w Europie w 2012 roku podaje, że aż 1,4% uzależnionych stanowią osoby w przedziale wiekowym od 50 do 64 lat. Źródła uzależnienia należy szukać w reakcji na niepożądane zmiany, na przykład przejście na emeryturę. Dla wielu osób jest to trudny czas również ze względu na coraz bardziej odczuwalny i w wielu przypadkach bolesny proces starzenia. W seniorach wzrasta poczucie utraty prestiżu i satysfakcji z życia, zaczynają

odczuwać samotność i pustkę, co niekiedy wynika również z rozluźnienia więzi rodzinnych. Czynnikiem popychającym w stronę używek może być także utrata bliskiej osoby, trudna sytuacja materialna, choroba lub niechęć do zaakceptowania zmian, jakie niesie ze sobą wiek. W obliczu takiej perspektywy sięganie po alkohol czy inne używki narkotyki, jest ucieczką przed pozornie bezproduktywnym życiem seniora. Dlatego w przedstawianym programie zawarte zostały działania zmierzające do zagospodarowania nadmiaru wolnego czasu osobom starszym.

Uzależnienie od alkoholu to poważna choroba. Corocznie z przyczyn pośrednio lub bezpośrednio związanych z nadużywaniem alkoholu, umiera w Polsce kilkanaście tysięcy osób. Dlatego nikt nie zastanawia się już, czy warto pomagać osobom, rodzinom z problemem alkoholowym oraz występującą przemocą ale jak to robić skuteczniej i efektywniej. Lepiej pomagać to przede wszystkim zapobiegać. Dlatego bardzo ważna jest profilaktyka ukazująca alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu, radzenia sobie z sytuacją trudną, konfliktową, skutecznie, bez używek.

Sposoby realizacji zadań zawartych w Programie dostosowane są do potrzeb lokalnych i możliwości prowadzenia określonych działań w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe.

I. PODSTAWY PRAWNE

Obowiązek corocznego uchwalania niniejszego Programu wynika wprost z art. 41 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r., poz. 1356 z późn. zm.)

II. CELE I ZADANIA PROGRAMU

1. Cel główny.

Celem głównym programu jest ograniczanie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Boguchwała oraz skoordynowanie działań profilaktycznych i terapeutycznych.

2. Zadania

- a) Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

- wstępne motywowanie osób uzależnionych do podjęcia terapii odwykowej przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- udzielanie informacji o placówkach zajmujących się leczeniem odwykowym,
- informowanie o istniejących ruchach typu AA, Al-ANON i klubach abstynenckich,
- kierowanie osób uzależnionych na badania psychologiczne i psychiatryczne w zakresie stwierdzenia stopnia uzależnienia,
- rozpatrywanie oraz kierowanie do Sądu Rejonowego w Rzeszowie wniosków dotyczących zastosowania przymusowego leczenia odwykowego,
- pokrywanie kosztów dojazdu osób uzależnionych do placówek terapeutycznych,
- informowanie w miejscach publicznych o chorobie alkoholowej, jej skutkach oraz możliwościach leczenia (w formie ulotek, plakatów, publikacji, informacji na stronie internetowej).

b) Udzielanie rodzinom, u których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

- wsparcie dla rodzin, w szczególności dla dzieci i podjęcie działań wychowawczych oraz edukacyjnych w świetlicach integracyjnych na terenie gminy (dofinansowanie do wynagrodzeń wychowawców, wyposażenie świetlic w potrzebne materiały)
- wsparcie psychologa dla dzieci pochodzących z rodzin uzależnionych,
- organizacja imprez sportowo, kulturalno - wychowawczych dla dzieci i młodzieży,
- organizacja imprez kulturalnych, sportowych, profilaktycznych dla osób starszych
- dofinansowanie i organizowanie wypoczynku zimowego i letniego dla dzieci i młodzieży ze szczególnym uwzględnieniem dzieci dotkniętych dysfunkcją rodzinną i społeczną,

- budowanie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez współpracę z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- współpraca w tym zakresie z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Boguchwale, z Centrum Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Rzeszowie oraz Wojewódzkim Ośrodkiem Terapii Uzależnień w Rzeszowie,
- współpraca z Izłą Wytrzeźwień w Rzeszowie poprzez kierowanie osób nietrzeźwych, zagrażających porządkowi publicznemu do Izby w celu wytrzeźwienia,
- wsparcie psychologa i terapia dla osób uzależnionych i ich rodzin (pomoc prawna) – wspomaganie działania punktu konsultacyjnego na terenie gminy.

c) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów dotyczących uzależnień

- organizowanie na terenie gminy konkursów plastycznych, literackich, o tematyce antyalkoholowej (zakup nagród)
- udział w ogólnopolskiej kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł”,
- udział w ogólnopolskiej kampanii „Postaw na rodzinę” (dofinansowanie pikników dla całych rodzin),
- podejmowanie na terenie szkół działań profilaktycznych skierowanych do rodziców, uczniów i nauczycieli,
- organizowanie imprez sportowo-rekreacyjnych związanych z propagowaniem pozytywnych wzorców zachowań (zakup nagród, pokrycie kosztów dojazdu),
- organizowanie konkursów związanych z promocją zdrowego stylu życia i spędzania wolnego czasu pożytecznie z uwzględnieniem zajęć profilaktyczno-edukacyjnych (zakup nagród),
- zakup i rozpowszechnianie literatury oraz materiałów edukacyjno-informacyjnych na temat problematyki alkoholowej,
- promowanie zdrowego stylu życia bez używek dla osób starszych poprzez warsztaty ruchowe, nornic wiking,

- organizowanie wolnego czasu dla osób po 40 roku życia poprzez różnego rodzaju warsztaty, zajęcia tematyczne,
- informowanie o niebezpieczeństwie uzależnień,
- umożliwienie chętnym osobom odbycia szkoleń w zakresie tworzenia nowoczesnych strategii i metod rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie ze szczególnym uwzględnieniem sprzedawców alkoholi, osób zajmujących się profilaktyką,
- realizacja i współfinansowanie szkolnych i środowiskowych programów profilaktycznych dot. problemów uzależnień i przemocy w rodzinie
- realizacja zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży z aktywnymi nagrodami np. karnety na basen itp.
- organizacja sympozjów, obozów, warsztatów trzeźwościowych wyjazdowych dla osób uzależnionych ich rodzin oraz osób potencjalnie zagrożonych, osób starszych

d) Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

- wspieranie organizacyjne grupy AA (nieodpłatne udostępnienie pomieszczeń i udzielanie bieżącej, niezbędnej pomocy organizacyjnej),
- poszerzanie zasobów biblioteczki poświęconej uzależnieniom
- spieranie działań profilaktycznych szkół i świetlic, organizacji pozarządowych oraz osób fizycznych, które mają na celu propagowanie trzeźwego stylu życia m.in. (imprezy rozrywkowe, sportowo-rekreacyjne, pozalekcyjna działalność sportowa w szkołach, igrzyska młodzieży szkolnej i niepełnosprawnej, obozy, rekolekcje, warsztaty, sympozja trzeźwościowe, wykorzystanie autorytetów sportowych do propagowania zdrowego i trzeźwego stylu życia).

e) Powołanie Pełnomocnika Burmistrza ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

f) Ograniczenie dostępności alkoholu

- racjonalne ograniczenie dostępności alkoholu powyżej 4,5 % alkoholu w poszczególnych sołectwach. Przestrzeganie zasad wydawania i cofania zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania i ilości punktów sprzedaży napojów alkoholowych określonych odrębnymi uchwałami Rady Miejskiej w Boguchwale,
- podejmowanie interwencji w stosunku do osób naruszających zasady sprzedaży napojów alkoholowych.

III. ZADANIA GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. Współpraca z podmiotami realizującymi zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
2. Prowadzenie działalności informacyjnej, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
3. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowanie w stosunku do osób uzależnionych od alkoholu poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, w tym:
 - motywowanie osób do podjęcia leczenia odwykowego,
 - udzielanie informacji o sposobach i miejscach, uzyskania pomocy w rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
 - kierowanie osób zgłoszonych do GKRPA na specjalistyczne badania diagnostyczne,
 - kierowanie do sądu wniosków w sprawie orzeczenia o zastosowanie wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego,
4. Wydawanie opinii o zgodności z uchwałami Rady Miejskiej w Boguchwale lokalizacji i limicie punktów sprzedaży alkoholu, zgodnie z art. 18 ust. 8 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
5. Współudział w kontrolowaniu przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń zgodnie z zapisami ustawy.

IV. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. Przewodniczącemu i Sekretarzowi Komisji za udział w posiedzeniach oraz udział w kontrolach punktów sprzedaży napojów alkoholowych przysługuje każdorazowo wynagrodzenie za prace w wysokości 10 % najniższego wynagrodzenia krajowego obowiązującego na podst. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 września 2012 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2013 r. (Dz. U. 2012 poz. 1026)
2. Członkom oraz Z-cy Przewodniczącego Komisji za udział w posiedzeniach oraz udział w kontrolach punktów sprzedaży napojów alkoholowych przysługuje każdorazowo wynagrodzenie na prace w wysokości 6 % najniższego wynagrodzenia krajowego obowiązującego na podst. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 września 2012 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2013 r. (Dz. U. 2012 poz. 1026)

V. FINANSOWANIE PROGRAMU

Realizacja zadań w ramach Programu finansowana będzie ze środków własnych Gminy Boguchwała pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

VI. REALIZACJA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.

Realizatorem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest Gmina Boguchwała.

W ramach realizacji Programu Gmina współpracować będzie z:

1. Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Boguchwale,
2. Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
3. Zespołem Interdyscyplinarnym,
4. Komisariatem Policji w Boguchwale,
5. Strażą Miejską w Boguchwale,
6. Wojewódzkim Ośrodkiem Terapii Uzależnień w Rzeszowie,
7. Organizacjami pozarządowymi i innymi Instytucjami,
8. Szkołami z terenu Gminy Boguchwała,
9. Miejskie Centrum Kultury w Boguchwale,

10. Lokalny Ośrodek Kultury „Razem” w Niechobrze,
11. Lokalny Ośrodek Kultury „Wspólnota” w Zgłobniu,
12. Gminna Biblioteka Publiczna w Boguchwale.